

Alocuțiunea domnului Augustin Lazăr, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, la deschiderea reuniunii Grupului de lucru al Rețelei Europene împotriva Corupției EPAC/EACN, cu tema „Corupția în sănătate – prevenire și investigare. Experiență, bune practici și provocări”

Mulțumesc organizatorilor pentru invitația de a lua cuvântul în deschiderea reuniunii Grupului de lucru al Rețelei Europene a Autorităților Anticorupție EPAC/EACN cu tema *Corupția în sănătate-prevenire și investigare. Experiență, bune practici și provocări*.

Provocarea reprezentată de combaterea corupției în societatea românească în ansamblu este bine cunoscută. Printre domeniile de risc identificate se numără sănătatea și achizițiile publice la nivel local, care implică decizii cu consecințe financiare directe.

Strategia națională anticorupție este instrumentul de bază prin care se încurajează acordarea de prioritate măsurilor preventive adoptate de către administrația publică, atât la nivel național, cât și la nivel local.

Progresele constatate în ultimele rapoarte ale Mecanismului de Cooperare și Verificare în ceea ce privește urmărirea penală a cazurilor de corupție au continuat, în special în ceea ce privește activitatea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a Direcției Generale Anticorupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Rezultatele obținute de Direcția Națională Anticorupție au fost apreciate ca impresionante. Conducerea Ministerului Public acordă în continuare prioritate activității de combatere a corupției asigurând resurse disponibile pentru continuarea energică a acestei activități.

Conform datelor statistice, în anul 2015, parchetele nespecializate au soluționat 2.321 cauze având ca obiect infracțiuni de corupție, dintre care 381 acte de sesizare a instanței - în creștere cu 13% față de anul 2014 (329 rechizitorii și 52 acorduri de recunoaștere a vinovăției), prin care s-a dispus trimiterea în judecată a 924 inculpați.

Alături de cele 357 acte de sesizare a instanței întocmite de D.N.A.(dintre care 13 cauze în domeniul medical), se poate observa că, la nivel național, în anul 2015 s-au înregistrat 738 cauze cu finalitate judiciară, în care s-a dispus trimiterea în judecată a 2.182 inculpați pentru infracțiuni de corupție și asimilate celor de corupție.

Creșterea numărului cauzelor în care parchetele de drept comun au sesizat instanțele este semnificativă. În anul 2012 au fost întocmite 279 rechizitorii, iar în anul 2015 -381 asemenea acte. Numărul inculpaților trimiși în judecată s-a dublat față de anul 2012 (475 inculpați trimiși în judecată în 2012 și 924 inculpați în 2015). Printre persoanele trimise în judecată pentru corupție mică remarcăm: 36 medici, 2 manageri spital/casa de asigurări de sănătate, 38 funcționari în administrația publică locală, 12

funcționari din administrația publică centrală etc.

Combaterea fraudei în procedura achizițiilor publice constituie o prioritate, eforturile procurorilor în acest domeniu cu un ridicat caracter tehnic fiind demonstrate de creșterea indicatorilor statistici și de complexitatea și diversitatea cauzelor instrumentate. În anul 2015 parchetele nespecializate au întocmit 19 acte de sesizare a instanțelor cu privire la infracțiuni de abuz în serviciu comise în procedurile de achiziții publice. Distinct de acestea, dintre cele 44 acte de sesizare a instanței în cauze având ca obiect infracțiuni de conflict de interese, 20 rechizitorii vizează fapte în legătură cu procedurile de achiziție publică. În total au fost sesizate instanțele în 35 cauze având ca obiect infracțiuni în legătură cu procedurile de achiziție publică, un progres semnificativ față de anii precedenți.

Rapoartele privind MCV ale Comisiei din anii 2014 și 2015 au evidențiat o serie de domenii în care reforma a fost consolidată, continuarea acestei tendințe este un semn de evoluție în sensul durabilității. Rezultatele obținute de principalele instituții judiciare și de integritate în ceea ce privește combaterea corupției la nivel înalt sunt în continuare impresionante. *Sistemul judiciar în ansamblul său a continuat să dea dovadă de profesionalism, inclusiv de capacitate de adaptare* la schimbările semnificative ale noilor coduri, de eforturi în vederea unificării jurisprudenței și de *voința de a apăra independența sistemului judiciar*.

Anul 2016 constituie un an-test în multe privințe. Vom putea demonstra cât de profund este ancorată reforma rezolvând aspectele legate de integritate în numirile în funcții de conducere din cadrul sistemului judiciar. Continuarea reformei va fi, de asemenea, un indicator de durabilitate. Ministerul Public va coopera îndeaproape cu partenerii instituționali pentru atingerea fermă a obiectivelor MCV.

1. Independența sistemului judiciar

Încrederea publicului în sistemul judiciar vine din încrederea magistraților în capacitatea sistemului și rezultatele acestuia. Procedurile de numire deschise și bazate pe merit vor juca un rol deosebit de important în 2016.

2. Reforma sistemului judiciar

Activitatea de promovare a reformelor, întemeiată pe creșterea gradului de integritate, trebuie să continue. Propunerile anterioare de *lege ferenda*, privind mai buna utilizare a resurselor prin raționalizarea micilor instanțe și parchete rămân valabile, fiind foarte importante.

3. Integritatea

Integritatea trebuie să fie principiul călăuzitor în viața publică, iar cadrul juridic și instituțiile din domeniul integrității să fie concepute pentru a promova acest obiectiv. Ministerul Public va avea, în scurt timp, o structură de integritate - cuprinzând procurori cu atribuții de consilieri de etică și alții cu atribuții de control-dezvoltată în cadrul Serviciului de îndrumare și control. Vor continua eforturile în direcția consecvenței jurisprudenței în materie de integritate care va fi pusă la dispoziția instanțelor și parchetelor inferioare ca jurisprudență consolidată;

Verificarea *ex ante* a conflictelor de interese în cadrul procedurilor de

achiziții publice prin intermediul programului „Prevent”;

4. Lupta împotriva corupției

Menținerea eforturilor instituțiilor judiciare care combat corupția la nivel înalt rămâne cel mai important semnal de consolidare a luptei împotriva corupției. Legislația în domeniul corupției trebuie să se aplice tuturor în mod egal și la toate nivelurile.

O soluție practică va fi utilizarea fondurilor UE pentru diseminarea măsurilor de prevenire eficace împotriva micii corupții prin intermediul Strategiei naționale anticorupție și al reformelor generale ale administrației publice.

Pentru anul 2016 rămâne esențială combaterea corupției în administrația publică locală - educație, achiziții publice, fraudarea bugetului de asigurări sociale și de sănătate (cu atenție sporită la serviciile medicale oferite de persoane juridice private, însă decontate de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, cu privire la care nu există nici o evidență la nivel național sau regional, astfel cum s-a constatat în raport), domenii în care corupția se manifestă sistematic, generalizat, cu consecințe dintre cele mai grave asupra populației României.

În încheiere, doresc să felicit organizatorii: Direcția Națională Anticorupție, Agenția Națională de Integritate, Direcția Generală Anticorupție, Direcția de Informații și Protecție Internă, Ministerul Justiției, pentru tema de actualitate, modul de organizare a reuniunii și să urez succes dezbaterilor Grupului de lucru.